

Grossglockner

Najvišji vrh Avstrije

✍ Irena Mušič

Grossglockner z juga; po desnem grebenu poteka običajni pristop. FOTO: IRENA MUŠIČ

V jasnih dnevih se na severnem obzorju iznad belih pobočij v nebo dviga strm stožec, nezgrešljiv Grossglockner, najvišji vrh Avstrije. S svojo pojavo, slovenskim imenom Veliki Klek in nekoliko težjim normalnim dostopom je bil in bo še cilj številnih slovenskih gornikov.

Grossglockner stoji sredi Narodnega parka Hohe Tauern (Visoke Ture) in je mejna gora med deželama Koroško in Tirolsko. Osrednji masiv Grossglocknerja tvori greben, ki se začne na jugovzhodu s škrbino Hohenwartscharte (3183 m), se dvigne na uravnavo Adlersruhe (3454 m), nato na Kleinglockner (3783 m), se spusti v ozko in izpostavljeno škrbino Obere Glocknerscharte (3766 m), od koder se na ledenik Pasterzen Kees spušča strm Pallavicinijev žleb, in nato dvigne na glavni vrh, Grossglockner. Od tu se greben počasi niža do škrbine Romariswandsattel (3424 m). Jugozahodna pobočja prepadajo v dolino Dorfer Tall, severovzhodna pa na najdaljši ledenik v Vzhodnih Alpah, 10-kilometrski ledenik Pasterza. Grossglockner je gora ledenikov, saj ga obdajajo z vseh strani. Naj omenimo samo Ködnitz Kees, čez katerega pelje pot

od koč Stüdlhütte, Pasterzen Kees in Hofmanns Kees pa sta na poti od parkirišča Franz Josefs Höhe.

S svojo pojavo je Grossglockner pritegnil pogled marsikaterega pustolovca v preteklosti, a prvi vzpon nanj so opravili 28. julija 1800 brata Martin Klotz in Sepp Klotz-Hoysensepp, župnik Mathias Hautzendorfer in dva neimenovana tesarja. Naslednjega dne je na vrhu stal tudi naš Valentin Stanič. Pallavicinijev žleb so leta 1876 prvi preplezali A. Pallavicini, J. Tribusser, G. Bäuerle in J. Kramser, Stüdlgrat pa J. Kerer in P. Groder leta 1864.

Nanj se lahko brez težjega plezanja povzpne po treh smereh. Od zahoda, iz Kalsa, mimo hotela Lucknerhaus, mimo koč Stüdlhütte in Erzherzog-Johann Hütte, od juga skozi dolino Leiertal mimo koč Salmhütte (2638 m) in Erzherzog-Johann Hütte, ter od vzhoda iz Heiligenbluta s parkirišča Franz-Josefs-Höhe ali od koč Hofmannshütte čez ledenik Pasterzen Kees mimo koč Erzherzog-Johann Hütte. Normalni vzpon na to goro predstavlja hoja po ledenikih, vzpon po strmem snežišču in plezanje v skali do II. težavnostne stopnje. Vsi ostali pristopi zahtevajo težje plezanje in alpinistično znanje. ●

Grossglockner, 3798 m

Izhodišča: Kals. Parkirišče pri hotelu Lucknerhaus (1984 m). Peljemo se po avtocesti skozi karavanški predor do Spittala, kjer zavijemo proti Lienzu in naprej v smeri tunela Felbertauern. Nadaljujemo do kraja Huben, kjer zavijemo desno v dolino Kalsertal do gorskega letovišča Kals, nato pa se po gorski cesti (cestnina) pripeljemo do izhodišča.

Heiligenblut. Parkirišče na ploščadi Franz Josefs Höhe (2363 m). Peljemo se po avtocesti skozi karavanški predor do Spittala in naprej proti Lienzu. V kraju Möllbrücke zavijemo desno v dolino reke Möll do Heiligenbluta, od tam po visokogorski cesti (cestnina) do izhodišča.

Koče in bivak: Stüdlhütte (2801 m): dostop iz Kalsa po nezahtevni poti št. 702B mimo Lucknerhütte (2241 m), 2.30 h, tel.: 0043 4876 82 09.

Erzherzog-Johann Hütte (3454 m): dostop iz Kalsa mimo Stüdlhütte (2801 m), preko ledenika Ködnitz Kees in čez zavarovano skalno stopnjo na Adlersruhe, 5 h, tel.: 0043 4876 85 00, ali od parkirišča Franz Josefs Höhe preko ledenika Pasterzen Kees in višje čez ledenik Hofmanns Kees na Adlersruhe, 5–6 h.

Bivak na vzhodnem grebenu Glocknerwandkamp (3260 m): dostop od parkirišča Franz Josefs Höhe oziroma od Hofmanns Hütte (2444 m) preko ledenika Pasterzen Kees, 3 h,

neoskrbovan, ob koncu tedna prenatrpan.

Hofmanns Hütte (2444 m): dostop od parkirišča Franz Josefs Höhe, 30 min., koč je zaprta in neoskrbovana.

Vzponi: Normalni pristop (PD+, II/I, 35–40 stopinj, 350 m) od koč Erzherzog-Johann Hütte (Adlersruhe), 1.30–2 h.

Jugozahodni greben –Stüdlgrat (AD+, IV–/III, II, 530 m, 3 h), od Stüdlhütte 1000 m, 4 h.

Pallavicinijev žleb: plezanje do III. težavnostne stopnje (50–55 stopinj, 400 m), 4–5 h; od bivaka 5–6 h.

Vodniki: Andrej Mašera: Čudovite Alpe. Planinska založba, 2006.

Tomaž Vrhovec in sod.: Najvišji vrhovi v Alpah. Planinska založba, 2005.

Willi End: AV-Führer Glockner- und Granatspitzgruppe. Bergverlag Rother, 2009.

Planinski vestnik, št. 9, 2000, št. 6, 2008, št. 4, 2009, ...

Zemljevidi: Grossglockner. Österreichische Karte 3227, 1:25.000.

WK 122, Grossglockner, Kaprun, Zell am See. Freytag&Berndt, 1:25.000.

Glocknergruppe, Blatt 40. AV Karte, 1:25.000.